

ta korak, da vzgojijo Nemce za učitelje po slovenskih šolah.

Da onemogočimo to nakano poželjivih Nemcev, treba je o pravem času misliti na uspešna protisredstva. In najbolj uspešno bo, ako skrbimo za slovenski učiteljski naraščaj. Moramo priznati, da se je za to dosedaj med nami le malo zgodilo. So sicer mnogoštevilne izjeme, toda prepogosto se je dogajalo, da so se oglašali za učiteljske le mladeniči, ki so iz tega ali onega vzroka morali zapustiti kako srednjo šolo. Naraščaj iz teh vrst pa je premajhen in prepičel. Skrbeti se mora tudi za naraščaj, ki bo že od vsega začetka namenjen za učiteljski stan, buditi je treba med mladino poklic za učiteljski stan.

Predvsem je seveda naloga učiteljev, da budijo pri mladini poklic za učiteljski stan. A tudi drugi rodoljubi ne smejo v tem oziru mirovati, še manj pa nasprotovati. Da se lahko mladenič oziroma mladenka oglasita za učiteljske je treba najprej izpolnjenega 14 leta. Potem je treba napraviti skušnjo za vsprejem v učiteljske. Kaj se vse zahteva, o tem lahko najbolj pouče ljudi seveda učitelji. Na učiteljskih pa je tudi posebna pripravica za učence in učenke, ki hočejo vstopiti v učiteljske.

Marsikateri stariši bi radi preskrbeli svojemu otroku boljši kruh. Toda za študiranje po srednjih in višjih šolah nimajo potrebnih denarnih sredstev. Posebno pri takih otrokih naj gledajo stariši in rodoljubi na to, da dobijo otroci veselje in navdušenje za učiteljski stan. Študiranje za ta stan traja brez pripravnice le 4 leta, s pripravnico pet let. Mi potrebujemo slovenskih učiteljev, za to skrbimo tudi za njihov naraščaj. Iz pomanjkanja slovenskih učiteljskih moči pa bodo imeli le Nemci svoj hasek.

Vsenemški nameni.

Naši spodnještajerski Nemci so večinoma pripadniki takozvane nemško-radikalne ali vsenemške stranke, katero vodita Wolf in Schönerer. Ker se se vedno nahajajo Slovenci, ki nočejo spoznati, s kom se bratijo, ako hodijo roko v roki z našimi spodnještajerskimi Vsenemci, hočemo jim danes iz govorov vsenemških poslancev in časnikov pokazati prave cilje in namene naših Vsenemcev.

V Hebu so imeli začetkoma tega meseca Vsenemci shod, kateremu je predsedoval njih voditelj Schönerer. Ob tej priliki je rekel vsenemški državni poslanec naslednje besede:

in črez z veliko belo rjuho, poleg njega je brlela luč v stekleni svetilnici za repično olje, tik svetilnice je stal okrožnik z blagoslovljeno vodo in v vodi je bila smrekova vejica za škropilnik.

Molče stopimo bliže, pokleknejo poleg mrtvaškega odra in tiho molimo za dušo ranjega ponesrečenca. Ko odmolimo, vstanemo in eden izmed nas odkrije mrliča do prs. Pretreslo nas je, ko ga vidimo odkritega. Imel je zabuhlo glavo in zabuhel obraz, prsi so se videle odrte, roke so bile vse polne ran, iz ust, nosa in ušes mu je silila peneča se kri . . .

Poškropimo ga še, potem pa ga zopet pokrijemo in posedemo na klopi in stole, pripravljene za ljudi, ki so prišli k mrliču.

Mi iz Gorenj nismo bili prvi, pa tudi ne zadnji obiskovalci na mrtvaškem odru ležečega ponesrečenca tisti večer. Nekaj smo jih že našli tam, nekaj pa jih je še prišlo za nami. Vsaka skupina se je podala, ko je odmolila in poškropila mrliča, na mesto, ki ji je najbolj ugajalo. Po 9. uri ni bilo nikogar več, pa je soba itak že komaj obsegala zbrane ljudi.

Posamne skupine po sobi so med seboj na pol tiho govorile ter si kratile čas, kakor so vedele in znale; tam pa tam se je slišal včasih med njimi kak močnejši glas. Domači

«Česki uradniki se morajo odstraniti iz nemškega ozemlja . . . (Kaj bi rekel dr. Schalk, ako bi spodnještajerski Slovenci zahtevali kaj takega glede naših nemških uradnikov?) Mi ne trpimo tega, četudi pride do javnih rabuk . . . Iz države vodijo pota, a nikdar v državo. Mi se smejemo državnemu prevratu, kajti razvnele bi se strasti, ki se ne strašijo bajonetov. Naše geslo je, združeni morajo biti vsi nemški udjel!»

Združenje avstrijskih Nemcev z Nemci v rajhu, to je torej geslo Vsenemcev. To je izdajalsko geslo in ako bi v Avstriji vladale naravne razmere, morali bi zapreti vsakega, ki izusti take besede ali ki pripada k taki stranki. Zaslepljenim nemškutarjem bi moralo po teh odkritih besedah dr. Schalka vendar enkrat tudi jasno postati, da se Slovincem le zaradi tega nemški jezik usiljuje, da bi Vsenemci lahko več ljudi ponudili za združenje s Prusi.

Kakor znano, se od Vsenemcev dela zadnja leta tudi velika gonja za protestantsko in proti katoliški cerkvi. Tudi po spodnještajerskih trgih in mestih se je vabilo in se še vabi ljudi k protestantski cerkvi. Vsak ve, da se to ne godi iz verskega prepričanja. Zakaj pa torej? Tudi glede protestantske gibanja se je na shodu v Hebu govorilo celo odkrito. Poslanec dr. Eisenkolb je rekel: «Mi hočemo doživeti še vspeh tega gibanja, zato mora gibanje biti hitrejše. Dokler nismo ločeni od Rima, je tudi ožja zveza z Nemčijo nemogoča». To je vendar dovolj jasno povedano! Ker je Prusija po večini protestantska, morajo Vsenemci skrbeti, da se tudi avstrijski Nemci poluteranijo, ako hočejo priti kedaj pod prusko pikelhavbo.

V Gradcu izhajajoči časnik «Grazer Tagblatt», ki ga hlastno čitajo tudi po Spodnjem Štajerskem, pa je ponatisnil nedavno članek, ki govori: «Treba bode avstrijske dedne dežele . . . v katerikoli obliki zopet združiti z Nemčijo. Gibanje se je pričelo, nemški narod v Avstriji raztrgati vezi, v katere ga je potisnila neprevidna politika!»

To so vsenemški nameni, in večina spodnještajerskih Nemcev spada k vsenemški stranki. «Štajerc» pa slika te može kot svetnike in mnogi Slovenci, ki so katoliške vere in ki so avstrijski državljani, mu pritrjujejo. Pač pa si upa «Štajerc» napadati in hujskati proti slovenskim stanovom, ki so vedno bili vdani katoliški veri in avstrijskemu cesarju. Ali je to pošteno? Ali sme tako pisati list, ki se hoče imenovati prijatelj slovenskega

so bolni in objokani s povešeno glavo hodili po sobi sem ter tja ter posedali po klopih in stoli. Na klopi za pečjo so sedeli trije stari berači, vsak z velikim molekom v roki.

Okoli polednjastih je pokleknil in se na glas prekrizal že bolj prileten mož ter začel moliti žalostni del rožnega venca za izveličanje duše pokojnika. Vse se je spustilo na kolena ter ravno tako glasno molilo za njim do konca.

Po končani molitvi je prinesel hišni gospodar ljudem vina in kruha, da se okrepčajo in ožive, kajti med molitvijo so nekateri že dremali.

In res je postalo po tem okrepilu okoli mrliča nekoliko živahneje. Nekateri so zdaj peli pobožne pesmi, drugi so pripovedovali razne povesti in dogodbe, tretji so igrali nedolžne igre.

To je trajalo do svita. Ob svitu pa so se ljudje polagoma razšli. Pri mrliču so ostali samo domači in pa stari berači na klopi za pečjo.

Kakor druga, tako je prešla pri mrliču tretja noč (prvo noč ni bilo nikogar tujega pri njem, ker se ni bilo znano, da je v tej hiši mrlič). Po dnevu so bili pri njem le domačini, kak sorodnik in pa ubožci iz sosseke.

(Konec prihodnjic)

ljudstva? Dobri Slovenci pa bomo vedno ostali nasprotniki vsenemških namenov, kajti mi smo katoliškega in avstrijskega mišljenja.

Politični ogled.

Avstrijskemu prestolonasledniku je povila njegova soproga na gradu Konopište deklico.

Volitve v kranjski deželni zbor se bodo vršile v kmetskih občinah dne 12. sept., za mesta in trge 19., za veliko posestvo 23. septembra. Med katoliško-narodno in liberalno stranko se bo vnel hud boj za mandate v kmetskih in mestnih občinah.

Transvaalski predsednik Krüger je odgovoril na predlog drž. poslanca Reitzza, ki je hotel pri Angležih prositi za mir, da z ozirom na vsak dan mogoče zmešnjave v Evropi, naj Buri boja za svojo prostost še ne opuste.

Avstrija in Anglija. Nekaj nemogočega se kuje v italijanskih krogih. Namreč nič manjega, nego to, da bi se pridobilo Nj. Vel. cesarja Fran Josipa I., da bi obiskal Italijo. In sicer naj bi prišel naš cesar v Benetke, Florenco, ali pa celo v — Rim. Ta obisk pa bi želel vrniti potem italijanski kralj našemu cesarju. — Da se skuša od strani Italije približanje k Avstriji, je nekako umevno, ali popolnoma neumevno, da celo predrzno pa je le misliti na to, da bi se podal naš cesar v deželo anarhistov. Ali ne vedo v Rimu, da je bil morilec naše cesarice — Italijan? Ali ne vedo, da je bilo celo pri navzočnosti cesarja v Gorici lansko leto vse — v železu in stražah — pa naj bi mislilo na obisk cesarja v Italiji, kjer je vsak deseti človek rojen anarhist? Ako so Italijani umorili svojega lastnega dobrega kralja, kdo naj si upa v tako deželo? To so stvari, katere treba javno naglašati. Italija naj svoje ljudstvo najprej osreči, potem naj goji take načrte.

Grof Waldersee, ki je vodil evropske čete po Kitajskem, se vrača domov. Na Nemskem se mu bo priredil lep pozdrav. V Brunsensu ga bo pozdravil nemški cesar sam. V Hamburg dospe grof Waldersee okoli 10. avgusta.

Prisega angleškega kralja. Ko se kralj krona, mora priseči na ustavo. V prisegi angleškega kralja so se nahajale jako žaljive besede o preblaženi Devici Mariji. Katoličani so zahtevali, da se odstranijo in res se je njih zahteva uslišala.

Napredujoča katoliška cerkev. Pred sto leti je bilo izven Evrope in Amerike le okoli 2 milijona katoličanov. V 19. stoletju je sv. cerkev tako napredovala, da jih je dandanes okoli 30 milijonov. V 19. stoletju je okoli 100.000 katoličanov prelilo kri za sv. vero.

Veljava Anglije pada. V spodnji zbornici angleški je tožil poslanec Gibson Bowles o propadanju ugleda angleške države. Povdarjal je, da je Rusija takoj, čim se je vnela južnoafričanska vojna, odposlala 6000 mož v Afganistan, 45 milj od Herata. Tožil je potem, da je Srbija popolnoma v oblasti Rusije in da Nemčija gradi železnico v Bagdad ter da angleška poslanika v Parizu in Madridu nista bila v stanu ohraniti si prijateljstva Francije in Španije.

V predni Indiji vzdržujejo katoliški škofje in duhovniki. 2562 sol z 155.000 otroki in 162 sirotišč. Ko bodo po stoletjih dobili te šole v roke napredni učitelji, poreko, da je sv. cerkev sovražnica šole!

Dopisi.

Iz Vidma. (Obč. volitve). Ne bi se več pečali z našimi obč. volitvami, da nas ne bi k temu izzivali nemški listi. Pisali so namreč zadnji čas prav bahato, da so Nemci zopet dobili v svojo pest videmsko občino, dasi biva v njej državni poslanec g. Žičkar.

Žal je res tako. A da nam ne bi kedo po našal narodne nemarnosti in nedelavnosti, naj pojasnimo častitim bralcem to stvar. Po velikem naporu so dobili pred leti videmsko občino v roke slovenski kmetje ter vseskozi vzorno gospodarili. V tej dobi so se poravnali nekateri nedostaki prejšnjih let; med drugimi bo tudi sedanji obč. svetovalec, ki bo nosil zvonec v novem odboru, g. Župevc, rad dal prejšnjemu odboru to spričevalo. Po tako vzornem gospodarstvu je vžival dosedanji odbor vse zaupanje ljudstva in bil bi zopet izvoljen, da bi se volitve vršile, kakor druga leta.

V naši občini je mnogo izvenobčinskih posestnikov v sosednjih okrajih, med temi do 80 Rajhenburžanov. Druga leta se razun nekaterih zunanjih nemškutarjev nihče zunanjih ni briga za naše volitve, a tokrat je bilo drugače.

Znani nemški privandranec Bieber, velik sovražnik štajerskih Slovencev, a velik prijatelj in razširjatelj »Štajerca« v Posavju, bi bil rad zlezal v novi obč. zbor ter se vrinil vanj nekaj nemškutarskih odpadnikov. Ker mu pa v domači občini pšenica ni cvetela, je iskal zaveznikov med nemškutarji in Nemci sosednjih mest in trgov. Zlasti so mu dišali mnogobrojni Rajhenburžani, dasi so Slovenci. In kdo bi si mogel misliti, da se mu bo posrečila njegova nakana?

Liberalni Rajhenburžani mu gredo res na limanice, njim na čelu s svojim bratom mož, ki je odbornik zveze slovenskih županov v Ljubljani, agitirajo na vse kriplice za Bieberja in videmske nemškutarje in z vozovi vozijo nevedne volilce na volišče, da tam skupno z Nemci in nemškutarji volijo zoper slovensko stranko. In zmagala je Tavčar-Švegelova zveza II., liberalni narodovci so z nemškutarji prevrgli slovensko stranko. Videmski Slovenci so propadli, ker niso prišli polnoštevilno na volišče, niti edino niso glasovali, ne sluteč, da imajo izdajice v svoji lastni črti. Tisti ljudje so torej povzročili ta za slovensko stranko sramotni poraz, ki vedno bobnajo na svojo slovensko kožo, in v znak svoje »narodne« naprednosti širijo med ljudstvom »Rodoljuba« in »Narod«. Slov. stranki so zavdali s hudim vdarcem, ki je pa njim baje lek za njih propad pri zadnjih državnozborskih volitvah. Toliko v pojasnilo, slov. ljudstvu pa v svarilo, da se varuje judeževga liberalizma, kajti liberalni narodovci niti za las ni boljši od naših nemškutarjev.

Iz Latkove vasi pri Št. Pavlu. V nedeljo dne 21. julija se je vršila v naši vasi volitev odbora za napravo potrebne vaške brizgalnice. To je v resnici zelo potrebna naprava; kateri količnej bere časnike, se lahko prepriča, koliko posestnikov in vasi postane nesrečnih po požaru, ker marsikje pomanjkuje gasilnega orodja. Tudi pri nas je razun nekaterih kaveljnov, ki služijo za podiranje v slučaju kakšne nesreče, cela vas brez priprave. Čeravno imamo v občini dve brizgalnici, vendar smemo upati, da nam veliko več koristi najbližnja, to je domača vaška. Posebno zdaj, ko je hmeljarstvo zelo razširjeno, je nevarnost velika, ker se v obče opaža pred ognjem premalo zavarovanje, ker večinoma vsak posestnik hmelj suši v hiši. Upam toraj, da se tako važni sklepi tudi v resnici izvršijo, da ne bode ostalo samo pri besedah. Vsakdo bode lahko pozabil prostovoljni prispevek, če pomisli, za kako blagi namen se bode nabiralo. Lahko se tudi ustanovi prostovoljna požarna bramba, ker je dosti zato sposobnih mož in fantov. Prepričan sem, da pri požaru vsakdo rad pomaga nesrečnemu, ne glede na kako strankarstvo. Na delo toraj možje, ker namen je blag, zato ne more ostati brez blagoslova božjega.

Latkovski vaščan.

Sv. Urban pri Ptuj. Zadnji čas se je začelo prav veselo gibanje v vrstah vrlih slovenskih mladeničev. Po vseh krajih ljube slovenske domovine se mladeniči budijo. Zavedajo se svojega stanu in svojih dolžnosti.

Tako tudi pri Sv. Urbanu v zelenih Slovenskih goricah. To me zelo veseli in vas opozarjam, dragi urbanski mladeniči, da boste vstrajni v svojem delovanju do konca, in da se ravnate po Gregorčičevi budnici. Na delo, ker resnobni so dnovi.

Znabiti vas bodo umazani, nekrščanski, ostudni listi blatili, nič se ne bojte, imejte pogum! Tudi mi urbanski rojaki vam bomo pomagali ne samo z besedo ampak tudi z delovanjem, kajti to je naša prva in sveta dolžnost.

Jaz mislim, da vas bode najbližji umazani list »Štajerca« najprej napadal, nič se ne bojte, in niti ne čitajte ga. Berimo le poštene, krščanske in resnične časopise. Berite in naročite si posebno »Naš Dom« in »Slovenski Gospodar«. Ti časopisi so nam v korist, ne samo za dušni ampak tudi za gmotni napredek. Ravnajmo se po Slomškovem navodilu: Vse za vero, dom, cesarja! Ako bomo to storili, bomo lahko dosegli cilj, po katerem tako želno hrepenimo. Toliko za danes!

Urbanski rojak.

Rečica v sav. dolini. Naše kat. pol. društvo za gornjegrajski okraj se je rodilo kot čvrsto dete dne 23. jun. t. l. Komaj en mesec staro, naredilo je že prvi veliki korak, obhajalo je dne 21. jul. t. l. sijajni javni shod, katerega se je udeležilo čez 600 ljudi. Največ jih je poslala seveda naša probujena Rečica sama. A tudi iz Mozirja, Ljubnega, Luč, celó iz Solčave so vrel v celih tolpah vneti možje in mladeniči v gostilno gosp. Prislana. Najbolj so nas razveselili mnogoštevilni gostje iz zadrečke doline, katero si nasprotniki nekako svojijo. Za tako množico so bili vsi prostori pretesni, da smo morali zborovati v obsežnem dvorišču, a govorniki so stali na hodniku. To je bil čudovit prizor. Od spodaj je odmevalo ploskanje poslušalcev, od zgoraj pa je nebo samo pritrdjevalo z gromom in bliskom našim govornikom. G. Gostinčar je neusmiljeno bičal liberalizem. Č. g. Lekše je razložil pravila, opominjal svoje krajan, naj se drže starih prijateljev, a ne tistih novih, ki na vsako telegrafsko soho po noči pribijajo svoja medeno-strupena vabila. Komaj se je odobravanje poglelo, kar se vzdigne nepopisno ploskanje in klicanje »Živijo Žičkar!« G. poslanec je stopil na govorniško mesto. Skoraj dve uri je poročal svojim volilcem o delovanju v drž. zboru. Omenjal je koristne postavbe o umetnem maslu, o krošnjarstvu, o desetku pri posestvih do 5000 K itd. Najvažnejša postava pa je v odseku že sprejeta, da se bodo morali namreč kmetje združiti v kmečke zadruge, ki jim bodo služile kakor zbornice drugim stanovom n. pr. advokatom, trgovcem. Ljudstvo je vkljub dežju po nevihti nepremično poslušalo preč. g. dekana in navdušeno zahvaljevalo za njegov trud. Na predlog nekega kmeta iz Luč je dal javni shod delavnemu g. poslancu, ki je ta dan imel že 33. zborovanje, slovesno zaupnico. Na to so se sprejele te-le resolucije:

I. Slov. kat. pol. društvo zahteva na svojem javnem shodu posebni namestniški odelek za Spodnji Štajer, kakoršnega imajo na Tirolskem za laške pokrajine.

II. Isto društvo odobrava izostajanje slov. poslancev iz deželnega zbora štajerskega posledje, da se ne zadostuje našim težnjam in potrebam.

III. Odločno se izreče proti taki volilni preosnovi za dež. zbor, po kateri bi se mesta protežirala in mestni živelj zopet prevladal deželo.

IV. Isto društvo pozivlja visoko c. kr. železniško ministerstvo, da odpreda tudi gornjegrajski okraj železniškemu prometu. Utemeljuje to resolucijo na kratko s tem, da so tukaj štiri slovita božja pota, da tod potujejo turisti v solčavske planine, da se tod nahaja premog in druga ruda v veliki obilici, zlasti pa ker drugače poneha življenski pogoj za naš okraj — lesna trgovina. Našemu lesu dela bosanski in hercegovinski močno konkurenco. Zatorej moramo dobiti železniško

zvezo s Trstom. Že zdaj dela 22 žag za Kairo v Afriki, a ti izdelki se morajo z velikim trudom in z mnogimi stroški z vozom dovažati na železniško postajo Rečica na Paki. Kako bi razcvetela naša lesna trgovina pri naravnostni železniški zvezi s Trstom!

V. Isto društvo protestuje na ves glas proti temu, da se deželni denar, ki se shaja tudi od slovenskih davkoplačevalcev, izdaja za izključno nemške namene n. pr. 10.000 K za nemško pevsko slavnost v Gradcu.

Ko so se te resolucije sprejele, sklenil se je shod s trikratnim »Slava« svetemu očetu in s trikratnim »Živijo« presvetlemu cesarju.

Iz Potrne pri Radgoni. V teku petih let obhajali smo Slovenci staroslavne mestne radgonske fare že četrto primicijo dne 28. julija t. l. Za gospodom Veberič in za bratoma Rožman stopili so danes č. g. Franc Tranc, sin malega posestnika iz Potrne (Laafeld) pred altar Gospodov. Bil je krasen dan, še lepši bil je naš slovenski praznik: primicija. Neštete množice ljudstva, polnile so veliko mestno cerkev, kjer je bila tudi slovenska pridiga. Obed se nam je pripravil v gostilni »pri solncu«. Dasi je bilo povabljenih tudi precej gostov, ki slovenski ne razumejo, imela je ta veselica vendar vseskozi pravi slovenski značaj. In komu gre tu v prvi vrsti čast? Pogumnim družicam vrlim slovenskim dekletom, ki so neumorno prepevale mile slovenske pesmice in niti ene tuje ne. Začele so koj popoldan s »Sem slovenska deklica«, potem pa se je razlegala po mestni gostilni in vrtu narodna pesem ena za drugo, vse je bilo jako veselo.

Pa vendar moramo vsemu svetu povedati, da tudi pri nas v slovenski Potrni ni vse tako, kakor je bilo nekdanj. Vsi se niso te primicije po lepi stari slovenski šegi veselili. Kdo se je ni veselil. Tisti, ki so pozabili na slovensko mater, ki niso več Slovenci, ki so Posilinceci, pokorni hlapci mestnih nemčurjev. Lastni sorodniki, stric in bote našega čast. gospoda primicijanta, se niso hoteli udeležiti primicije, ali se niso upali zavoljo mestnih nemčurjev, zategavoljo žalibog g. primicijant niso hoteli obhajati na domu svojega častnega dne, priskrbel se je obed v mestni gostilni. Tako daleč so spravili našo nekdanj do cela slovensko vas mala peščica naših odpadnikov. Bogu bodi potrženo, da je tako! Vodja naših novopečenih »Nemcev« je župan Kürtek. Pa zapomnite si župan Kürtek, skušnja uči, da vsaki nemškutarji enkrat odklenka. Mnoge smo poznali, ki so bili v mladosti pošteni verni slovenski kmetje. Postali so nemškutarji, potem so zapustili vero in nazadnje umrli kot občinski berači.

Ti vrlo slovensko ljudstvo v Potrni, pa le ostani zvesto Bogu, veri in slovenskemu narodu. Posebno ve, slovenske deklice potrnske, le tako pogumno naprej. Po drugod se hvalijo mladeniči, da v svoji domači vasi branijo krepko vero in narod, v Potrni tako delujejo častno dekleta. Slava njim! Prlek.

Sv. Jurij ob Ščavnici. (Volilski shod.) Zadnje nedeljo se je vršil pri nas jako dobro obiskan volilski shod, na katerem sta poročala o svojem delovanju državni poslanec dr. Miroslav Ploj in deželni poslanec dr. Franjo Rosina. G. dvorni svetnik je v jako poljudni besedi razlagal, kaj in kako se je delalo v državni zbornici, ter pojasnil več dnevnih političnih vprašanj. G. dr. Rosina je govoril o Slovincem nasprotnem delovanju nemške večine v deželnem zboru ter opravičeval, zakaj slovenski deželni poslanci niso sli zadnja leta več v Gradcu. Rekel je, da se vlada vara, ako misli, da bo s preziranjem spodnjestajerske Slovence umirila. Nasprotno, nezadovoljnost z neznosno deželno politiko bo rasla, in lahko se zgodi, da bo dobila deželna zbornica v svojo sredino poslance, ki ji bodo s svojim nastopanjem delali veliko preglavico. Obema poslancema se je izreklo soglasno neomejeno zaupanje. Kot vladni zastopnik je bil okrajni

glavar ljutomerski sam navzoč. Storili so se enoglasno naslednji sklepi:

Odobri se izostajanje slovenskih deželnih poslancev, zahteva se razdelitev deželnega šolskega sveta v slovenski in nemški oddelek, namesto c. kr. kmetijske družbe naj se ustanovi kulturni svet za Spodnje Štajersko, vlada naj podpira zadružno gibanje itd. — Nasprotnikov ni bilo blizu. Le eden je tiho poslušal, eden pa je na cesti parkrat dal duška svoji jezi s krepkim Heil in potem izglinl kakor kafa.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

† Dr. Ivan Križanič.

Še nismo pozabili prerane izgube dr. Jožeta Pajeka, že stoji drug grob pred nami odprt in vanj bomo položili telesne ostanke mil. g. stolnega dekana dr. Ivana Križaniča. Zadnjo soboto je še zdrav zapustil Maribor ter se odpeljal v svoj rojstni kraj Sv. Križ na Murskem polju, kjer je v nedeljo v farni cerkvi blagoslovil novi altar. Včeraj pa je prišla iz Sv. Križa britka vest, da dr. Ivana Križaniča ne bo nikdar več v Maribor. Popoldne okoli dveh je izdahnul svojo blago dušo. Pogreb bo dne 2. avgusta ob 9. uri predpoldan pri Sv. Križu na Murskem polju. Ob grobu pokojnikovem plaka naša škofija in naš spodnještajarski slovenski narod, za katera je delal in se žrtvoval. Pokoj njegovi duši!

Sv. birma. Mil. knez in škof so zaradi bolehnosti preložili sv. birmo v starotrški dekaniji ravno za teden dni. Dasiravno se jim še zdravje ni popolnoma povrnilo, se bodo vendar jutri v petek, dne 2. avgusta, podali na vizitacijo v starotrško dekanijo. Dal Bog, da bi sv. birmo srečno dokončali in se zdravi vrnili nazaj!

† **Dr. Jožef Pajek.** Truplo pokojnega dr. Pajeka se je prepeljalo dne 26. v Konjice. Pri vseh farnih cerkvah ob cesti od Maribora do Konjic se je zvonilo. Truplo sta spremljala kanonik dr. Ivan Mlakar in prof. Ivan Vreže. Velika množica ljudstva je pričakovala pokojnika v Konjicah samih. Drugi dan predpoldan je bil pokop. V slovo je govoril pokojniku kanonik dr. Iv. Mlakar ter imel tudi zanj asistiranje črno mašo. Obljubljen imamo iz večšega peresa obširnejši popis življenja in delovanja pokojnikovega.

Volilska shoda dr. Ploja in dr. Rosine bosta dne 4. t. m. pri Sv. Križu blizu Ljutomera pri g. Hauptmanu, dne 11. t. m. pri Sv. Tomažu blizu Velikenedelje pri gosp. Skerlecu. Začetek po večernicah.

Tržaški škof msgr. A. Šterk biva sedaj v Rogaški Slatini in je jako nevarno obolel, da se je bati najhujšega.

Plačujte, slovenski kmetje! Nemci hočejo imeti kje na Gornjem Štajerskem moško učiteljske. Ni dvomiti, da bo nemška večina v deželnem zboru to odobrila. Slovenski kmet bo tudi za to šolo, ki mu ne bo v noben hasek, moral plačevati svoje odstotke pri davku. Za to pa je potrebno, da se ločimo od Gradca in si s svojim denarjem urejemo svoje potrebe.

V Slov. gor. vina v nakup se je vedno mnogo. Svojedobno je to javilo gospodarsko društvo pri Sv. Benediktu v Slov. gor. Tudi bralno društvo pri Sv. Ani n. K. v Slov. gor. naznanja, da najdejo ali krčmarji ali zasebniki pri Sv. Ani n. K. v Slov. gor. dovolj poštenega vina, še nekaj starega belega, največ pa novega in sicer ali samo izabelo ali pomešano z izabelo. Cena vinu je po kakovosti. Gospoda iz mesta ali trgov ali

drugih premožnih krogov naj podpira domačo pošteno blago pred drugim ponarejenim vinom, ter naj pripomore kmetu, ki potrebuje denarja, da more pošteno blago spraviti v bratsko pošteno denarno ceno. Tu se na lahek način pokaže v dejanju slovensko bratoljubje do kmeta trpina. Ako tedaj potrebuje kdo starega ali novega, boljšega ali lažjega namiznega (izabelnega) vina, z veseljem posreduje bralno društvo pri Sv. Ani. Treba se je kupcu le obrniti do imenovanega bralnega društva. — Za letos se v vinogradih do sedaj, hvala Bogu, kaj lepo kaže. Da bi nam Gospod ohranil to!

Hmeljeva letina bode, če nas Bog hude ure obvaruje, v Savinjski dolini zopet bogata in tudi cene se hmeljskemu pridelku še precej dobre obetajo. Seveda bodo ptujci zopet marsikatero krono odnesli, katera bi ostala v žepu slovenskih kmetov, če bi se za zadružno organizacijo pri nas kaj več storilo, katera bi bila ravno za prodajo hmelja velikega pomena. Zadružništvo na Spodnjem Štajerskem je vsplamtelo kakor škop slame, sedaj pa že skoro pepela ne bode. Kje tiči vzrok?

Iz Trbonj v dravski dolini se nam piše: Dne 22. t. m. so bile v tukajšni občini jako zanimive občinske volitve; namreč občinskega predstojnika; volili so en dan tri župane. Najprvo so izvolili dosedanjega župana g. V. Brajnika, ki pa je izvolitev odklonil. Nato je bil izvoljen Franc Sagmeister, ki je tudi že 6 let nosil breme županstva, a zopet ni hotel sprejeti te časti, hotel je rajši dati stotak, kakor pa sprejeti občinsko predstojništvo. Nato so odborniki še enkrat volili in sedaj so res srečno izvolili vrlega Slovenca kmeta Jurija Vrhnjak. Živijo!

Duhovniške novice. Prestavljeni so č. gg. Franc Adlasnik na Muto, Jakob Čebašek v Loko, Anton Kociper k Sv. Lovrencu na Dravskem polju, Alojz Kokelj k Novicerkvi, Anton Kovačič v Slivnico pri Celju, Vincencij Lorenčič v Rajhenburg, Josip Pantič k Sv. Antonu v Slov. goricah, Lorenc Schlamberger na Bizeljso, Roman Skrbs na Črnogoro pri Ptuj, Ivan Vogrin v Zavrč, Peter Zdravec k Sv. Janžu na Dravskem polju. Na novo nastavljeni so č. gg. semeniški duhovniki: Ivan Bosina v Rogatec, Josip Florjančič k Sv. Juriju pod Taborom, Ivan Goričan k Sv. Jakobu v Slov. goricah, Ivan Kociper v Vuzenico, Jakob Kosi v Št. Peter pri Radgoni, Matija Slavič v Hoče, Franc Spindler k Sv. Juriju ob Ščavnici.

Spremembe pri oo. frančiškanih. V Ljubljano kot katehet pride o. Salezij Vodošek iz Brežic, kot kapelan o. Roman Arnuš iz Sv. Trojice. Kot gvardijan v Pazin o. Ananija Vračko iz Brežic. V Pazin je prestavljen o. Bernard Jamar in o. R. Čebulj iz Nazareta. V Nazaretu je gvardijan o. Gotthard Podgoršek, o. Viktor Jerančič župni upravitelj in vikar. V Brežice pride kot gvardijan o. Miklavž Meznarič iz Sv. Trojice in o. Karol Schöpf. V Mariboru je postal gvardijan o. Filip Perc, o. Kalist Heric, župni upravitelj, pri Sv. Trojici je postal gvardijan o. Elekt Hamler, o. Frančišek Ambrož kapelan in katehet, o. Alojzij Bobnar, kapelan. V Brežice se preloži drugo leto noviciat.

Malanedelja. Dne 25. t. m. umrl je v Malinedelji starožupan gos. Jožef Kocbek po dolgi in mučni bolezni. Pokojnik županoval je mnogo let, bil je zgled umnega gospodarja in vedni prijatelj in dobrotljivi oče ubožcev, tudi daleč znan po izvanredni gostoljubnosti. Marsikak visok gospod je bil tam dobro postrežen in se rad spominja gostoljubnega starca. N. p. v. m.

Zasebna dekliška meščanska šola pri šolskih sestrah v Celju se začne s 16. septembrom t. l. — Stariši, ki žele svoje hčerke poslati v to šolo, naj se oglašijo do omenjenega časa pri vodstvu šolskih sester v Celju. — Dosedaj je v to šolo že sprejetih 12 učenk.

Iz Šoštanja. V nedeljo, 28. julija napravili smo Šoštanjani izlet v Mozirje. Vdele-

žilo se je nad petdeset oseb. Koncert čitalniških pevcev in tamburašev obnesel se je povoljno. Aplavza bilo je dosti in to zadoštuje za storjeni trud. Zahvaliti se imamo gospodu Tribuču za izbornu postrežbo, in reči moram s hotelom Tribuč je Mozirje veliko pridobilo. Ne moremo biti pa tihi, ter mirno požreti grenkobo, katero smo občutili o priliki našega prihoda. Nadjali smo se priti v staroslavni trg Mozirje, med naše ljudi; varali smo se, ker o slavljenih (!) Mozirčanin o našem prihodu ni bilo ne sluha ne duha. Vprašali smo, kaj pomeni to, da je nam nasproti postalo Mozirje tuje, smo zvedeli, »da nevošljivost« delala je protiakcijo, da bi naš izlet, naš koncert se izjalovil in to le zaradi... Obžalujemo, da so pričeli Mozirčani, sploh pa gotovi sloji, katere smo smatrali kot steber štajarskih Slovencev v Gornji Savinjski dolini, v lastno skledo pljuvati, ter naše prijateljske obiske v obliki društvenih izletov, kot politično provokacijo ali demonstracijo nasproti uradnikom razglasiti. Može in žene, kateri ste se take narodne netaktnosti poslužili, ne zahtevajte, da bi mi vas nadalje smatrali kot narodnjake, imeti vas moramo za slabše kot gotove hajlovce; če hočete vi biti zaradi dobičkarje narodnjaki, potem je boljše, da vas spoznamo. To obsoje izrazil je neki Mozirčan, kateri nam je sigurni odlični dostojnik in kateri nam je razodel vzrok mlačnosti. Besede predsednika mozirske čitalnice naj done po celi Gornji Savinjski dolini: »V složnosti procvita slovenski duh, V neslogi postane narod bol'n in suh!

Na predvečer sv. Ane so na sloviti božji poti pri Sv. Križu pri belih vodah Slovenci spuščali rakete in peli domače pesmi, kar se oglasi neki mladenič z »Wacht am Rhein!« Ko so Slovenci ugovarjali, začeli so nemčurji tepež, pri katerem so enega Slovenca močno ranili. Slovenci so bili iz Šoštanja, a nemčurji bojda iz Velenja.

Iz Mozirja. Železnica od Rečice na Paki skoz naš okraj nam je potrebna kot vsakdanji kruh. Ministerstvo je vsaj toliko ugodilo našim željam, da je poslalo inženjerja, ki je pregledal vso pokrajino. Čuje se, da dobimo res do Gornjegograda normalnotirno progo.

Iz Črešnje. Naši vrli mladeniči so za procesije kupili dve novi banderi. Sosedni g. župnik iz Špitaliča je ob blagoslovljenju nagovoril mladeniče s srčnimi besedami ter vsem na srce polagal prelepih nauk. Smem pohvaliti mladeniče, da take nauke večji del izpolnjuje. Na dobre časnike se pridno naročajo.

Za nov most čez Savo pri Brežicah je postavil štajarski dež. zbor v deželni proračun 100.000 K.

Varnost na štajarsko-ogerski meji. Za varnost na štajarsko-ogerski meji se pomnoži štajarsko orožništvo za sedem postaje vodij in 28 mož.

Iz Kaple pri Arvežu se nam piše: Cerkevno predstojništvo se pristrčno zahvaljuje gospodoma o. Mauru in o. Henriku, kapucinoma iz Lipnice, za ginljive pridige in stanovski pouk za časa jubilejske pobožnosti od 29. junija do 2. jul. t. l., kakor tudi za neumorno delavnost v spovednici: Bog plati!

Iz drugih krajev.

Zgodovinska slika avstrijskega državnega zbora. Praski listi javljajo, da češki slikar Novak izdeluje sliko, ki bo predstavljala tisto nepozabno zadnjo sejo predzadnjega zasedanja državnega zbora in sicer v trenutku, ko ministerski predsednik dr. Körber — po polunoci, potem ko je bil prišel iz cesarskega grada Schönbruna, kamor je bil šel vzbudit cesarja, da dobi od njega potrebna pooblastila — čita cesarski odlok, s katerim se zaključuje zasedanje. Ker se je to znamenito zaključenje dogodilo vsled češke obstrukcije, imela bo ta slika zgodovinsko